



**Regionale
BOVO-procedure
2008-2009**

Inleiding

De schoolbesturen en de gemeenten vinden een goede overstap van primair naar het voortgezet onderwijs van groot belang voor een succesvolle vervolgcarière op school van de leerlingen. Daarom hebben de schoolbesturen afspraken gemaakt over het proces van aanmelding en inschrijving op een school voor voortgezet onderwijs. Deze afspraken zijn vastgelegd in de zogenaamde 'BOVO-procedure'. In dit document worden de doelstellingen en de afspraken van de BOVO-procedure beschreven.

Contactgegevens BOVO

De BOVO maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Zuid-Holland West (SWVZHW), het samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs. Eind augustus zijn we verhuisd. Onze nieuwe adresgegevens zijn:

SWVZHW

t.a.v. **BOVO**

Binckhorstlaan 145

2516 BA Den Haag

Nieuw telefoonnummer: **070 – 315 63 50**

e-mail: helpdesk@bovodigitaal.nl

website: www.bovohaaglanden.nl en www.bovodigitaal.nl

Bij de helpdesk kunt u terecht voor:

- vragen over de BOVO-procedure;
- vragen over het werken in BOVO-digitaal (bijv.: waar moeten de gegevens genoteerd worden, wat te doen met uitzonderingsgevallen ed.);
- technische vragen omtrent BOVO-digitaal (bijv. inloggegevens, netwerkproblemen, ed.).

Inhoud

1. BOVO-procedure 2008-2009

| | | |
|-----|---|---|
| 1.1 | Voor welke leerlingen geldt de BOVO-procedure | 1 |
|-----|---|---|

2. Doelstelling BOVO-procedure

| | | |
|-------|---|---|
| 2.1 | Vier doelstellingen | 2 |
| 2.1.1 | Zo goed mogelijke advisering van de basisschool | 2 |
| 2.1.2 | Behandeling door de v(s)o-school | 2 |
| 2.1.3 | Helder en eerlijk proces van schoolkeuze, aanmelding en toelating | 2 |
| 2.1.4 | Verzameling van gegevens rond schoolkeuzeprocess | 2 |
| 2.2 | BOVO-digitaal en de BOVO-procedure | 3 |
| 2.3 | BOVO en ouders | 3 |

3. Afspraken BOVO-procedure

| | | |
|-------|--|----|
| 3.1 | De afspraken | 4 |
| 3.2 | Het basisschooladvies | 4 |
| 3.2.1 | Praktijkonderwijs (PRO) | 5 |
| 3.2.2 | Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) | 5 |
| 3.2.3 | Internationale Schakelklas (ISK) | 6 |
| 3.2.4 | Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) | 6 |
| 3.3 | Drempelonderzoek, intelligentieonderzoek en sociaal emotioneel onderzoek | 7 |
| 3.3.1 | Drempelonderzoek | 7 |
| 3.3.2 | Cito Leer- en onderwijsvolgsysteem (Cito LOVS) | 8 |
| 3.3.3 | Intelligentieonderzoek | 9 |
| 3.3.4 | Sociaal emotioneel onderzoek | 10 |
| 3.3.5 | Cito Eindtoets | 10 |
| 3.4 | Het onderwijskundig rapport (OKR) | 10 |
| 3.5 | De warme overdracht (uitwisselingsmarkt) | 11 |
| 3.6 | Inzage ouders | 11 |
| 3.7 | Plaatsingsbesluit | 11 |
| 3.8 | Overaanmelding | 12 |
| 3.9 | Voorrangsregels | 12 |
| 3.10 | Loting | 12 |

4. Tijden van de BOVO-procedure voor praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs

13

5. Tijden van de BOVO-procedure voor vmbo zonder LWOO, havo en vwo

15

6. Overige afspraken

| | | |
|-----|-------------------------------------|----|
| 6.1 | Overzicht beschikbare plaatsen | 16 |
| 6.2 | Meldpunt niet-geplaatste leerlingen | 16 |

1 BOVO-procedure 2008 – 2009

De BOVO-procedure is een set van afspraken die de schoolbesturen van het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs met elkaar gemaakt hebben. Deze afspraken gaan over het proces van overstap van leerlingen van een school voor primair onderwijs naar een school voor voortgezet (speciaal) onderwijs. Alle scholen voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs hebben afgesproken dat zij zich zullen houden aan de afspraken van de BOVO-procedure. De BOVO-procedure wordt jaarlijks geëvalueerd. Voorstellen tot wijziging in de BOVO-procedure worden in de verschillende directie-overleggen en het PO VO Platform besproken en vastgesteld.

1.1 Voor welke leerlingen geldt de BOVO-procedure?

De BOVO-procedure is van toepassing op de instroom in het voortgezet (speciaal) onderwijs in Den Haag, Rijswijk, Voorburg-Leidschendam. Dat wil zeggen instroom in één van de volgende opleidingen in het voortgezet onderwijs:

- praktijkonderwijs;
- vmbo, met of zonder leerwegondersteunend onderwijs;
- havo;
- vwo (inclusief gymnasium).

De afspraken van de BOVO-procedure gelden voor alle leerlingen die een basisschooladvies hebben voor één van deze onderwijssoorten.

De volgende afspraken gelden:

1. De leerling wordt de ouders/verzorgers aangemeld op een school voor voortgezet (speciaal) onderwijs die de onderwijssoort aanbiedt van het basisschooladvies,
2. De ouders/verzorgers van de leerling houden zich aan het tijdstraject van de BOVO-procedure.

2 Doelstelling BOVO-procedure

2.1 Vier doelstellingen

De BOVO-procedure zorgt dat voor iedere leerling de overgang van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs in Den Haag, Rijswijk en Voorburg-Leidschendam zo goed mogelijk verloopt. Het uiteindelijke doel hiervan is: het verhogen van de kans op een succesvolle voltooiing van de gekozen opleiding in het voortgezet onderwijs. In de BOVO-procedure gaat het om het basisschooladvies, de schoolkeuze, de aanmelding en de inschrijving van de leerling op een school voor voortgezet onderwijs.

2.1.1 Zo goed mogelijke advisering van de basisschool

Een goed basisschooladvies voor iedere leerling uit het primair onderwijs voor het voortgezet onderwijs staat centraal in de overstapprocedure. Een leerling dient terecht te komen in het onderwijstype dat het beste aansluit op zijn/haar mogelijkheden en wensen. Hij/zij moet zich thuis voelen op de gekozen school. Het streven is dat de leerling zonder vertragingen het diploma van het geadviseerde onderwijstype haalt. De scholier moet niet worden overvraagd maar ook niet ondervraagd voor wat betreft zijn/haar capaciteiten en inzet. Doel is dat hij/zij met zoveel mogelijk plezier aan de slag gaat. Tenslotte dient het geadviseerde onderwijstype goed aan te sluiten op verdere opleidings- en beroepswensen van de leerling.

2.1.2 Behandeling door de v(s)o-school

Tweede doel van de BOVO-procedure is dat de v(s)o-school alle aanmeldingen zorgvuldig behandelt. Dit kan een v(s)o-school alleen als iedere aanmelding ook een echte aanmelding is doordat iedere leerling zich maar op één school kan aanmelden.

Hierbij is de volgende afweging gemaakt. Het aanmelden op meerdere scholen voor VO leidt tot een aanzienlijke verzwarende van de administratieve last en behandelingsprocedure van alle partijen waardoor juist de zorgvuldige en transparante behandeling van de aanmeldingen in het gedrang komt.

2.1.3 Helder en eerlijk proces van schoolkeuze, aanmelding en toelating

Derde doel is dat de BOVO-procedure het proces van schoolkeuze, aanmelding en toelating helder en zo eerlijk mogelijk laat verlopen. Voor ouders/verzorgers en leerlingen wil dat zeggen dat zij duidelijke informatie krijgen en de overstap van primair naar voortgezet (speciaal) onderwijs begrijpelijk en volgens afspraak verloopt. Scholen weten welke procedures zijn afgesproken en houden zich hieraan. Men weet wat van iedereen verwacht mag worden en waar de betrokken partijen op kunnen rekenen. De BOVO-procedure dient niet te leiden tot meer werkbelasting dan welke nodig is voor een goede uitvoering van de overstap van iedere leerling van het primair naar het voortgezet (speciaal) onderwijs.

2.1.4 Verzameling van gegevens rond schoolkeuzeproces

Ten vierde dient de BOVO-procedure aan verschillende partijen gegevens te verschaffen rond het schoolkeuzeproces:

- Aan scholen voor primair onderwijs informatie over hoe het hun leerlingen vergaat, zodat zij hun advisering kunnen evalueren, bijstellen en verantwoorden;
- Aan scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs, zodat zij hun toelating kunnen evalueren, bijstellen en verantwoorden;
- Aan de gezamenlijke bestuurlijke partijen om het beleid te formuleren, te evalueren en waar nodig bij te stellen.

2.2 BOVO-digitaal en de BOVO-procedure

BOVO-digitaal is een beveiligde website die het logistieke proces van de BOVO-procedure voor alle scholen ondersteunt. De deelnemende scholen leggen hier hun schoolgegevens vast voor de keuzegids en de BOVO-procedure.

Scholen voor primair onderwijs en scholen voor voortgezet onderwijs wisselen via BOVO-digitaal informatie uit over leerlingen die overstappen, zoals basisschooladvies, didactische gegevens en aanvullende onderwijskundige informatie.

BOVO-digitaal is bedoeld voor de informatie-uitwisseling tijdens de BOVO-procedure. Zodra de BOVO-procedure is afgerond worden alle persoonsgebonden gegevens van de leerlingen in BOVO-digitaal vernietigd.

BOVO-digitaal zal de basisgegevens ontvangen van de betrokken gemeenten. Het betreft hier de naam, adres en woonplaatsgegevens, die gekoppeld zijn aan de school voor primair onderwijs, waarop de leerling op dat moment verblijft.

Na de vernietiging van de persoonsgebonden gegevens uit BOVO-digitaal wordt een geanonimiseerde gegevensset bewaard voor de monitoring van de gemeenten. Doel van deze monitor is het geanonimiseerd vaststellen van het verloop van de onderwijscarrières van de gehele leerlingpopulatie.

De werkgroep BOVO-digitaal heeft contact opgenomen met het landelijke College Bescherming Persoonsgegevens in Den Haag. Daar is duidelijk geworden dat registratie van BOVO-digitaal geen enkel probleem is en wellicht niet noodzakelijk.

2.3 BOVO en ouders

Via de Wegwijzer voortgezet onderwijs worden ouders op de hoogte gebracht van de afspraken tussen de onderwijsinstellingen in het kader van de BOVO-procedure en de uitvoering daarvan via BOVO-digitaal. Centraal element hierin is en blijft dat de scholen verantwoordelijk zijn voor de inbreng en uitwisseling van inhoudelijke gegevens over hun leerlingen en dat andere partijen daar geen toegang toe hebben. Ouders hebben inzagerecht in de informatie die scholen over hun kind uitwisselen en alleen de betreffende scholen hebben de mogelijkheid en de plicht deze inzage te bieden.

3 Afspraken BOVO-procedure

In dit hoofdstuk staat een korte beschrijving van de afspraken van de BOVO-procedure. Gedetailleerde informatie over de BOVO-procedure en actueel nieuws kunt u vinden via: www.bovohaaglanden.nl

3.1 De afspraken

Bij de overstap naar het voortgezet onderwijs speelt de volgende informatie een rol:

- het basisschooladvies;
- toetsgegevens, zoals de Cito-score of een IQ-score en/of het drempelonderzoek (of andere door de COTAN goedgekeurde didactische toetsgegevens);
- aanvullende informatie over de leerling, zijn werkhouding, gedrag en overige aan het onderwijs gerelateerde zaken.

Het basisschooladvies is richtinggevend voor het te kiezen vervolgonderwijs. Dit bepaalt op wat voor opleiding een leerling aan de slag kan gaan. De toetsgegevens bepalen op welke wijze een aanmelding door een v(s)o-school moet worden behandeld (Is de leerling plaatsbaar, is er nader overleg met basisschool nodig of is er nog aanvullend onderzoek nodig).

In de BOVO-procedure zijn verder afspraken gemaakt over het tijdstraject waarbinnen de verschillende stadia van de overstap worden uitgevoerd: er is een periode vastgesteld voor oriëntatie, een periode voor aanmelding en een periode voor behandeling van de aanmelding. Alle scholen en alle ouders moeten zich houden aan deze data.

3.2 Het basisschooladvies

Het basisschooladvies is gebaseerd op het functioneren van een leerling gedurende een aantal jaren. Ouders/verzorgers kunnen hun kind alleen aanmelden op een school die het soort onderwijs aanbiedt dat in het basisschooladvies staat.

De basisschool kan de volgende adviezen geven:

- Praktijkonderwijs
- vmbo- beroepsgericht + LWOO ¹⁾
- vmbo- beroepsgericht
- vmbo- kaderberoepsgericht + LWOO
- vmbo- kaderberoepsgericht
- vmbo- (gemengd/) theoretisch gericht + LWOO
- vmbo- (gemengd/) theoretisch gericht
- vmbo- theoretisch/havo
- havo
- havo/vwo
- vwo ²⁾
- Kopklas
- ISK
- VSO ³⁾

¹⁾ LWOO = leerwegondersteunend onderwijs

²⁾ vwo = atheneum en gymnasium

³⁾ Het VSO heeft per cluster zijn eigen aanmeldingsprocedure! Binnen BOVO-digitaal wordt de VSO-aanmelding als zuiver administratieve handeling gezien.

Op enkele schooltypen volgt hieronder een nadere toelichting.

3.2.1 Praktijkonderwijs (PrO)

Leerlingen die bij de start in het v(s)o een grote leerachterstand hebben, worden aangemeld voor het Praktijkonderwijs.

Om een leerling toe te kunnen laten op het PrO zal de school voor VO een beschikking moeten aanvragen bij de regionale verwijzingscommissie (RVC).

De regionale verwijzingscommissie geeft uitsluitend een positieve beschikking Praktijkonderwijs als de leerling:

- Een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte 55 tot en met 80; en
- een leerachterstand heeft op tenminste twee van de volgende vier domeinen:
inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen of spellen, waarvan minimaal een van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand groter is dan of gelijk is aan 0,5 (zijnde de uitkomst van 1 minus (dle/dl)).

3.2.2 Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO)

Leerwegondersteunend onderwijs is geen apart onderwijs, maar een extra voorziening binnen het vmbo. Het is bedoeld voor leerlingen die wel een vmbo-diploma kunnen halen maar die hierbij extra ondersteuning nodig hebben. Om een leerling toe te kunnen laten op het LWOO zal de school voor VO een beschikking moeten aanvragen bij de regionale verwijzingscommissie (RVC).

De RVC geeft uitsluitend een positieve beschikking leerwegondersteunend onderwijs als de leerling:

- een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte 75 tot en met 90; en
- een leerachterstand heeft op tenminste twee van de volgende vier domeinen:
inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen of spellen, waarvan minimaal een van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand past binnen de bandbreedte van 0,25 en 0,5 (zijnde de uitkomst van 1 minus (dle/dl)).

of:

- een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte 90 tot en met 120; en
- een leerachterstand heeft op tenminste twee van de volgende vier domeinen:
inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen of spellen, waarvan minimaal een van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand past binnen de bandbreedte van 0,25 en 0,5 (zijnde de uitkomst van 1 minus (dle/dl)); en
- een sociaal-emotionele problematiek heeft waardoor het onderwijsleerproces substantieel wordt belemmerd. Het gaat dan om problematiek op het gebied van faalangst, prestatiemotivatie of sociaal-emotionele instabiliteit

3.2.3 Internationale Schakelklas VO

Het ISK is een speciale klas voor leerlingen (12 tot 16 jaar) die minder dan 2 jaar in Nederland zijn en het Nederlands niet of nauwelijks beheersen.

3.2.4 Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

De verschillende schoolsoorten van het VSO zijn per regio gebundeld in vier clusters. De indeling is als volgt:

Clusters

- Cluster 1: visueel gehandicapte leerlingen
 - Scholen voor kinderen die blind of slechtziend zijn
 - Scholen voor meervoudig gehandicapte blinde of slechtziende kinderen

Voor cluster 1 scholen is een aparte regeling.
- Cluster 2: auditief en communicatief gehandicapte kinderen
 - Scholen voor kinderen die doof (DOV) zijn
 - Scholen voor kinderen die slechthorend (sh) zijn
 - Scholen voor meervoudig gehandicapte dove of slechthorende kinderen
 - Scholen voor kinderen met ernstig spraak en/of taalmoeilijkheden (esm)
- Cluster 3: scholen voor verstandelijk gehandicapte kinderen, lichamelijk
 - gehandicapte leerlingen (inclusief chronisch zieke kinderen) en meervoudig gehandicapte leerlingen.
 - Scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen (ZMLK)
 - Scholen voor langdurig zieke kinderen met somatische problematiek (LZK)
 - Scholen voor kinderen met een lichamelijke handicap (mytylscholen)
 - Scholen voor meervoudig gehandicapte kinderen met een lichamelijke handicap (tytylscholen)
- Cluster 4: scholen voor leerlingen met ernstige gedragsstoornissen en/of psychiatrische problematiek
 - Scholen voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen (ZMOK)
 - Scholen voor langdurig psychiatrisch zieke kinderen (LZK)
 - Scholen verbonden aan een pedologisch instituut (PI-scholen)

Voor de bepaling van de toelaatbaarheid tot de zorg van het speciaal onderwijs spelen drie thema's een cruciale rol:

1. de stoornissen en/of beperkingen van de aangemelde leerling: de leerling is alleen toelaatbaar als de aard en de ernst van zijn stoornissen en/of beperkingen binnen de door de overheid geformuleerde criteria valt.
2. de beperking van de onderwijsparticipatie: de leerling is alleen toelaatbaar als de ernst van de beperking om aan onderwijs te kunnen deelnemen binnen de landelijke criteria valt.
3. de mogelijkheid van adequate zorg vanuit de zorgstructuur van het regulier onderwijs of vanuit de zorgsector: de leerling is alleen toelaatbaar als voldoende wordt onderbouwd dat de zorg vanuit de zorgstructuur van het regulier onderwijs ontoereikend is.

De verschillende clusters hebben elk hun eigen aanmeldingsprocedure. Volgens de wet gaat de ouder met alle informatie, verslagen van onderzoeken enz naar een intakebureau, aanmeldpunt of loket van het REC van het desbetreffende cluster. Deze bureaus helpen ouders hun aanvraag compleet te maken en leveren het dossier namens de ouders in bij de CVI. Als de CVI een positieve indicatie afgeeft ontvangt de ouders/verzorgers hiervan een afschrift. Deze kunnen vervolgens kiezen: plaatsing op een speciale school of ambulante begeleiding.

3.3 Didactisch onderzoek, intelligentieonderzoek en sociaal emotioneel onderzoek

Met betrekking tot toetsen, testen en onderzoeken gelden speciale afspraken:

M.b.t. de geldigheidsduur voor aanmelding bij de RVC-VO

- a. De scores op de intelligentieonderzoeken (IQ-testen) mogen niet ouder zijn dan twee jaar redenerend vanaf de datum van aanmelding bij de RVC-VO.
- b. De scores op de sociaal emotionele onderzoeken mogen niet ouder zijn dan één jaar redenerend vanaf de aanmeldingsdatum bij de RVC-VO.
- c. Voor het weergeven van de leervorderingen wordt in principe altijd gevraagd om de meest recent afgenomen toetsen. Wanneer de leerling tussen 1-2-2009 tot en met 30-9-2009 wordt aangemeld, moeten de didactische toetsen in het schooljaar 2008/2009 of daarna zijn afgenomen. Bij aanmelding vóór 1-2-2009 mogen de gegevens van de didactische toetsen die in het onderwijskundig rapport worden gebruikt niet ouder zijn dan zes toetsmaanden (juli en augustus worden niet meegerekend).

M.b.t. het tijdpad

- a. Leerlingen waarvan de verwachting is dat ze een vmbo- of PrO-advies gaan krijgen, doen in oktober mee aan het Drempelonderzoek, het CITO LVS of een andere door de COTAN goedgekeurde toets.
- b. Leerlingen die volgens het recente didactische onderzoek in aanmerking komen voor het LWOO of PrO, krijgen in de periode tussen de herfst- en de kerstvakantie een intelligentieonderzoek.
- c. Leerlingen waarbij de leerachterstand niet verklaard kan worden door beperkte cognitie (IQ > 90) krijgen sociaal emotioneel onderzoek.
- d. Leerlingen die een advies krijgen van vmbo-theoretisch, havo of vwo, nemen deel aan de Cito Eindtoets of nemen deel aan een IQ-test.

- NB:
1. Als scholen voor PO meer leerlingen mee willen laten doen met de Cito Eindtoets is daartegen natuurlijk geen enkel bezwaar.
 2. Het VO verzoekt de scholen voor PO om de gegevens van het Cito LOVS als bijlage mee te sturen.

3.3.1 Drempelonderzoek

Leerlingen waarvan de verwachting is dat ze een vmbo- of PrO-advies gaan krijgen, doen in oktober een didactisch onderzoek, bijv. het Drempelonderzoek.

Door middel van vijf toetsen op het gebied van technisch lezen, spelling, woordenschat, begrijpend lezen en rekenen zetten de onderzochte leerlingen zichzelf per onderdeel in een rij. De behaalde scores worden uitgedrukt in

didactische leeftijdsequivalenten (dle) en op deze wijze vergeleken met scores van basisschoolleerlingen in de groepen vijf tot en met acht.

Het onderdeel woordenschat is geen vereiste voor de RVC voor het verkrijgen van een beschikking voor leerwegondersteunend onderwijs of Praktijkonderwijs, maar geeft wel aanwijzingen voor juiste advisering.

Met behulp van een *plaatsbepalingformulier* worden de individuele scores van leerlingen vergeleken met scores van havo/vwo-leerlingen, praktijk-schoolleerlingen en leerlingen in de vmbo-leerwegen; gemengd-theoretisch, basis- en kaderberoepsgericht, wel of niet met leerwegondersteuning. Het didactische profiel van de leerling wordt vertaald in een plaatsingsadvies op basis van een "veilige" plek voor de leerling. Een leerling is veilig als ongeveer 20% leerlingen in zijn omgeving minder weten/kunnen.

Op het *plaatsbepalingformulier* is te zien dat voor elk van de 5 toetsen afzonderlijke bandbreedtes worden gebruikt voor bepaling van het niveau van de leerling. Op dit formulier wordt ook aangegeven wat de gemiddelde dle-score is op de toetsonderdelen op de verschillende niveaus. Rond bepaalde dle-scores zijn overlapgebieden tussen de niveaus in de bandbreedtes (Deze bandbreedtes zijn niet toepasbaar op andere didactische toetsen zoals het Cito LOVS!). Het Drempelonderzoek werkt daarbij ook met scoreprofielen voor de advisering. Meer hierover kunt u lezen op www.drempelonderzoek.nl.

3.3.2 Cito Leer- en onderwijsvolgsysteem (Cito LOVS)

Naast het drempelonderzoek heeft de COTAN ook andere didactische toetsen goedgekeurd (zie www.rvc-vo.nl > regeling > instrumenten). Veel toetsen van het Cito LOVS staan ook op deze lijst.

Let op: niet alle Cito LOVS-toetsen die in het basisonderwijs gebruikt worden staan op de lijst! Zo zijn bijvoorbeeld de nieuwe Rekenen en Wiskundetoetsen 2006 e.v. nog niet voorgelegd aan de COTAN. Deze vernieuwde toetsen zijn vooralsnog niet toegestaan. Andere toetsen kunnen verouderd zijn.

De leerlingen dienen adaptief getoetst te worden. Voor de leerling neem je een toets af die hij/zij qua niveau redelijk zou moeten kunnen maken. Voor leerlingen met een leerachterstand betekent dat dat je bij hen niet de toetsen van groep 8 afneemt. Kies op grond van uw verwachting een toets. Indien de DLE van de leerling op de toets meer dan tien punten afwijkt van de DL horende bij de toets dient te worden teruggetoetst of doorgetoetst.

Vb. Cito toets M4

- bij M4 hoort een DL van 15
- bij een DLE van < 5 terugtoetsen
- bij een DLE van > 25 doortoetsen

NB. Wanneer een leerling op een technisch lezen toets een DLE scoort die lager is dan 20, is afname van een toets begrijpend lezen voor leerlingen die naar het praktijkonderwijs worden verwezen niet noodzakelijk.

Als bandbreedte voor de Cito LOVS hanteren we de RVC criteria (zie 3.2.1 en 3.2.2).

3.3.3 Intelligentieonderzoek

De BOVO-procedure stelt de PO-scholen niet verplicht leerlingen te laten deelnemen aan de Cito Eindtoets. Er kan ook gekozen worden voor een intelligentieonderzoek. Als een leerling het advies LWOO of praktijkonderwijs krijgt, is een intelligentieonderzoek (IQ-test) zelfs verplicht. In deze gevallen zorgt het PO er voor dat er bij de leerling een IQ-test wordt afgenomen. De uitslag de IQ-test wordt meegestuurd met het basisschooladvies. IQ-testen die afgenomen worden zijn o.a. de WISC-III, SON-R 5½-17, NIO en NDT. In de COTAN-lijst staat welke intelligentieonderzoeken zijn goedgekeurd (zie www.rvc-vo.nl > regeling > instrumenten).

Intelligentieonderzoeken die individueel afgenomen worden (vb. WISC III) verdienen heel duidelijk de voorkeur boven klassikaal afgenomen onderzoeken. Zeker indien er bij de leerling sprake is van ernstige taal- en leesproblemen wordt een individueel afgenomen intelligentieonderzoek aangeraden. Klassikale intelligentieonderzoeken als de NIO en de NDT zijn wel toegestaan. Bij kinderen waarvan u denkt dat ze het niveau van praktijkonderwijs hebben of waarbij u twijfelt over praktijkonderwijs of vmbo basisberoepsgerichte leerweg met LWOO dient u de NDT af te laten nemen en niet de NIO. Reden is dat de NIO slechter uit beoordelingsonderzoek komt voor kinderen met praktijkonderwijsniveau dan de NDT.

Als bandbreedte voor IQ tests hanteren we de RVC criteria (zie 3.2.1 en 3.2.2):

| Schooltype | Intelligentiequotiënt binnen de bandbreedte: |
|-------------------|--|
| Praktijkonderwijs | 55 t/m 80 |
| LWOO | 75 t/m 90 |
| | 91 t/m 120 |

Het NIO hanteert voor vmbo, havo en vwo de onderstaande criteria:

| | |
|--------------------------|-----------------------------|
| vmbo-basisberoepsgericht | 79 - 100 (gemiddeld: 89.1) |
| vmbo-kaderberoeps | 84 - 106 (gemiddeld: 94.1) |
| vmbo-theoretisch | 90 - 112 (gemiddeld: 100.3) |
| havo | 98 - 120 (gemiddeld: 107.9) |
| vwo | 104- 130 (gemiddeld: 116.7) |

Bron: Handleiding NIO, Boom test uitgevers, Amsterdam, okt. 2004 © H. van Dijk & P.J. Tellegen

Voor anderstalige leerlingen die afkomstig zijn uit het buitenland en slechts enkele jaren Nederlandstalig onderwijs hebben gehad, zijn de NIO en de NDT te onbetrouwbaar om een oordeel op te baseren. De projectgroep Neveninstromers biedt de mogelijkheid bij deze leerlingen de 'Sniijders-Oomen Nonverbale intelligentietest' (SON-R) te laten afnemen. Deze test wordt door de RVC-VO geaccepteerd en is een betrouwbaar alternatief voor de NIO of NDT. De SON-R wordt individueel afgenomen.

Leerlingen die in aanmerking komen voor een SON-R afname moeten voldoen aan de volgende criteria:

- De leerling heeft op 01-08-2009 de leeftijd om door te stromen naar het VO.
- De leerling is op 01-08-2009 langer dan 2 jaar in Nederland woonachtig, maar korter dan 3½ jaar
- De school heeft, op basis van leertempo en didactische vaardigheden, de inschatting dat de leerling geschikt is voor LWOO of PrO.

Voor meer informatie: Het HCO, Yda Bakker (070 448 28 28, bakky@hco.nl).

3.3.4 Sociaal emotioneel onderzoek

Leerlingen waarbij de leerachterstand niet verklaard kan worden door beperkte cognitie (IQ 91 t/m 120) krijgen sociaal emotioneel onderzoek. Deze leerlingen kunnen toch toegelaten worden voor leerwegondersteunend onderwijs indien de leerling een sociaal-emotionele problematiek heeft waardoor het onderwijsleerproces substantieel wordt belemmerd. Het gaat dan om problematiek op het gebied van faalangst, prestatie-motivatie of sociaal-emotionele instabiliteit.

Voor het aantonen van sociaal-emotionele problematiek zijn uitslagen op testinstrumenten op zichzelf niet voldoende. Vereist is een schriftelijk oordeel van een bevoegde professional, op basis van één of meer van de in de lijst opgenomen instrumenten (zie www.rvc-vo.nl > regeling > instrumenten), dat er sprake is van een sociaal-emotionele problematiek (met betrekking tot faalangst, prestatie-motivatie en/of sociaal-emotionele instabiliteit) in relatie tot de leerprestaties. Het gaat hier om problematiek als gevolg van het sociaal-emotioneel functioneren waardoor het onderwijs substantieel belemmerd wordt. De scores op het sociaal emotioneel onderzoek mogen niet ouder zijn dan één jaar redenerend vanaf de aanmeldingsdatum bij de RVC-VO.

Opgemerkt dient te worden dat de schriftelijke zelfbeoordelingvragenlijsten veelal te moeilijk zijn voor leerlingen met grote leerachterstanden (en met name op het gebied van begrijpend lezen).

3.3.5 Cito Eindtoets

In de regio Haaglanden worden veelal onderstaande bandbreedtes gehanteerd bij het bepalen van het onderwijsniveau. Ze worden door het VO gehanteerd als adviesgetallen.

| | | | |
|-------------------------------------|--------------------------------------|-------------|--------------|
| Praktijkonderwijs | geen citobandbreedtes van toepassing | OV | |
| leerwegondersteunend onderwijs | geen citobandbreedtes van toepassing | OV | |
| | AO | OV | PL |
| vmbo-beroepsgericht (basis + kader) | 514 en lager | 515 t/m 522 | 523 en hoger |
| vmbo-kaderberoeps | 520 en lager | 521 t/m 528 | 529 en hoger |
| vmbo-theoretisch | 526 en lager | 527 t/m 533 | 534 en hoger |
| vmbo-theoret. / havo | 528 en lager | 529 t/m 535 | 536 en hoger |
| havo | 531 en lager | 532 t/m 537 | 538 en hoger |
| havo / vwo | 535 en lager | 536 t/m 540 | 541 en hoger |
| vwo | 539 en lager | 540 t/m 544 | 545 en hoger |

Aanvullend onderzoek (AO)

De gegevens van de leerling wijken zodanig af van het PO advies dat het VO wellicht ervoor kiest nader onderzoek te verrichten. Op basis van de uitslag van dit onderzoek, gevolgd door overleg met de betreffende basisschool, besluit de school voor voortgezet onderwijs of de leerling toelaatbaar is.

Overleg (OV)

De gegevens zullen voor het VO aanleiding kunnen zijn om met het PO nader overleg te voeren. Na dit overleg besluit de school voor voortgezet onderwijs of de leerling toelaatbaar is. Het kan zijn dat de basisschool en de school voor voortgezet onderwijs vaststellen dat er meer informatie nodig is over de leerling. Om die reden kan besloten worden tot aanvullend onderzoek.

Alle leerlingen die een Pro of LWOO advies hebben gekregen vallen in de categorie: overleg.

Plaatsbaar (PL)

Het VO zal de leerling op grond van deze gegevens waarschijnlijk zonder nader overleg plaatsen.

3.4 Het onderwijskundig rapport (OKR)

De school voor primair onderwijs verstrekt onderwijskundige informatie over de leerling aan de v(s)o-school waar deze leerling zich aanmeldt. Zij doet dit door middel van het onderwijskundig rapport, het zogenaamde "OKR".

Basisset OKR

In het OKR is een basisset aan onderwijskundige informatie vastgelegd:

- het basisschooladvies,
- de Cito-score, IQ score of score van het drempelonderzoek,
- informatie over de schoolloopbaan en de leerdomeinen,
- informatie over gedrag en houding.

De basisset voor leerlingen voor het praktijkonderwijs en het leerwegondersteunend onderwijs bevat daarnaast informatie over

- speciale begeleiding,
- didactische gegevens,
- cognitieve gegevens,
- en indien van toepassing sociaal-emotionele gegevens.

Naast deze basisset is het gewenst om bijlagen toe te voegen aan het OKR, bijvoorbeeld een rapportage uit het leerlingvolgsysteem. Het gaat hierbij om informatie die naar het oordeel van het PO van belang is bij het afwegen van de toelating van een leerling.

3.5 De warme overdracht (uitwisselingsmarkt)

Om ieder kind volledig tot zijn recht te laten komen, vindt er twee keer per jaar een uitwisselingsmarkt plaats. PO- en VO-scholen kunnen dan meer uitgebreid overleggen over vaardigheden, belangstellingsgebieden, pedagogische en didactische handelingsadviezen van de leerlingen.

3.6 Inzage ouders

De scholen zijn verantwoordelijk voor de opbouw en uitwisseling van inhoudelijke gegevens over hun leerlingen. Ouders hebben inzagerecht in de informatie die scholen over hun kind uitwisselen en alleen de betreffende scholen hebben het recht, de mogelijkheid en de plicht deze inzage te bieden. Via de Wegwijzer voortgezet onderwijs worden ouders geïnformeerd over de informatieafspraken tussen de onderwijsinstellingen in het kader van de BOVO-procedure en de uitvoering daarvan via BOVO-digitaal.

3.7 Plaatsingsbesluit

De v(s)o-school moet voor elke leerling die is aangemeld een plaatsingsbesluit nemen. Besluit de school de leerling niet te plaatsen, dan kan dit twee redenen hebben:

- de leerling is niet geschikt bevonden voor de betreffende opleiding of
- de leerling is wel geschikt maar is uitgeloot.

Is de leerling niet geschikt bevonden dan moet de v(s)o-school de reden van afwijzing nadrukkelijk bespreken in het overleg met de basisschool.

In principe plaatst een school een leerling als:

- het kind een positief basisschooladvies heeft gekregen
- de toetsgegevens in overeenstemming zijn met het advies

Als de school hiernaast nog andere criteria hanteert, maakt zij daarvan melding op de website van de school.

3.8 Overaanmelding

Scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs verplichten zich op een transparante wijze om te gaan met het plaatsen van leerlingen. Dit geldt ook wanneer er sprake is van overaanmeldingen.

3.9 Voorrangsregels

De scholen voor voortgezet onderwijs stellen voorrangsregels op die in geval van overaanmelding zullen worden toegepast. Deze voorrangsregels mogen niet in strijd zijn met de afspraken binnen de BOVO-procedure.

Algemeen geldt dat scholen voorrang geven aan leerlingen, die al een broertje of zusje op school hebben. Andere voorrangsregels worden op de website van de school aangegeven.

3.10 Loting

Als een school voor voortgezet (speciaal) onderwijs na behandeling van alle aangemelde leerlingen en toepassing van de voorrangsregels, niet genoeg plaatsen heeft om alle toelaatbare leerlingen te kunnen plaatsen dan dient onder deze leerlingen te worden geloot. De loting moet controleerbaar zijn, ook achteraf, en moet op afdoende wijze kunnen worden verantwoord naar een willekeurige belanghebbende derde (ouder, basisonderwijs).

Als een leerling uitgeloot is ontvangt de PO-school hierover automatisch bericht via BOVO-digitaal. Ouders van leerlingen die uitgeloot zijn krijgen dit van het VO te horen.

4 Tijdpad van de BOVO-procedure voor praktijkonderwijs en leerwegondersteunend onderwijs

In de BOVO-procedure zijn afspraken gemaakt over het tijdstraject waarbinnen de verschillende onderdelen van de overstap worden uitgevoerd.

4.1 Opstellen basisschooladviezen: sept. 2008 t/m dec. 2008

In deze periode worden de basisschooladviezen opgesteld voor PrO en LWO leerlingen en besproken met de ouders.

4.2 Leerachterstandtest: t/m 17 oktober 2008

Voor leerlingen met een beoogd advies voor praktijkonderwijs en vmbo wordt de leerachterstand bepaald.

4.3 Capaciteitenonderzoek: 28 oktober t/m 18 december 2008

Voor leerlingen met een leerachterstand van meer dan 25% wordt een capaciteitenonderzoek (IQ) afgenomen.

4.4 Sociaal-emotioneel onderzoek: januari, februari 2009

Kan de leerachterstand niet verklaard worden door beperkte cognitie (IQ > 90) dan wordt een sociaal-emotioneel onderzoek afgenomen.

4.5 Invullen OKR's: oktober 2008 t/m 8 januari 2009

OKR's praktijkonderwijs en LWO: op 09-01-2009 vrijgeven.

Het behandelen van de aanmeldingen voor praktijkonderwijs en LWO vergt meer tijd dan de behandeling van de overige aanmeldingen. Vandaar dat deze OKR's al op 9 januari 2009 klaar moeten zijn en moeten zijn vrijgegeven voor VO.

4.6 Uitreiken aanmeldingsformulier voor PrO en LWO: 5 januari 2009

Omdat elke leerling maar op één school voor voortgezet onderwijs mag worden aangemeld kan dat alleen gebeuren met het op naam gestelde aanmeldingsformulier.

4.7 Oriëntatieperiode: 5 januari t/m 14 februari 2009

In deze periode organiseren alle scholen voor voortgezet onderwijs informatie-dagen of -avonden.

4.8 Aanmeldingsperiode: 5 januari t/m 14 februari 2009

Tijdens de oriëntatieperiode begint ook de aanmeldingsperiode. In deze periode melden de ouders hun kind aan op een school door afgifte van het op naam gestelde aanmeldingsformulier.

Alle leerlingen die in deze aanmeldingsronde worden aangemeld, worden behandeld alsof zij gelijktijdig zijn aangemeld.

4.9 Loting PrO en LWOO: 20 februari 2009

Aan het eind van de aanmeldingsperiode krijgen alle basisscholen en ouders/verzorgers bericht of de aangemelde leerling plaatsbaar is op grond van de gegevens die op dat moment aanwezig zijn in BOVO-digitaal.

In geval van plaatstekort wordt onder deze leerlingen op 20 februari 2009 geloot*).

4.10 Tweede aanmeldingsperiode: vanaf 2 maart 2009

De leerlingen die in de aanmeldingsronde zijn uitgeloot of afgewezen, kunnen zich vanaf 2 maart 2009 (na de voorjaarsvakantie) aanmelden op een school voor voortgezet onderwijs die nog plaats heeft. De plaatsing wordt bepaald op volgorde van binnenkomst.

4.11 Plaatsingsbesluit: voor 2 april 2009

Na behandeling van de aanmeldingen, sturen de VO-scholen bericht over plaatsing (toelating, uitloting of afwijzing) naar ouders van leerlingen die zich hebben aangemeld. Uiterlijk 2 april 2009 moeten de ouders/verzorgers en het PO uitsluitsel hebben over het plaatsingsbesluit. Dit plaatsingsbesluit moet ook in BOVO-digitaal geregistreerd worden.

*) Leerlingen worden geplaatst via een vooraf bekendgemaakte, transparante en achteraf controleerbare procedure. Hierbij kan worden geloot of kunnen vooraf vastgestelde en door het bestuur goedgekeurde plaatsingscriteria worden gehanteerd

5 Tijdpad van de BOVO-procedure voor vmbo zonder LWOO, havo en vwo

5.1 Opstellen basisschooladviezen: sept. 2008 t/m 29 jan 2009

In deze periode worden de basisschooladviezen opgesteld voor vmbo/havo/vwo-leerlingen en besproken met de ouders.

5.2 Invullen OKR's: oktober 2008 t/m januari 2009

De OKR's van de overige leerlingen worden op 30 januari 2009 vrijgegeven.

5.3 Uitreiken aanmeldingsformulier voor vmbo zonder LWOO, havo en vwo: 30 januari 2009

Omdat elke leerling maar op één school voor voortgezet onderwijs mag worden aangemeld, kan dat alleen gebeuren met het op naam gestelde aanmeldingsformulier met BOVO-nummer.

5.4 Oriëntatieperiode: 5 januari t/m 12 maart 2009

In deze periode organiseren alle scholen voor voortgezet onderwijs informatiedagen of -avonden.

5.5 Aanmeldingsperiode vmbo, havo en vwo: 31 januari t/m 12 maart 2009

Vanaf 31 januari 2009 mag er aangemeld worden. Alle leerlingen die in de aanmeldingsronde worden aangemeld, worden behandeld alsof zij gelijktijdig zijn aangemeld.

Aan het eind van de aanmeldingsperiode krijgen alle basisscholen en ouders/verzorgers bericht of de aangemelde leerling plaatsbaar is op grond van de gegevens die op dat moment aanwezig zijn in BOVO-digitaal.

5.6 Loting vmbo, havo en vwo: 13 maart 2009

In geval van plaatstekort wordt onder de aangemelde, plaatsbare leerlingen op 13 maart 2009 geloot. Op dezelfde dag krijgen de ouders/verzorgers en de school voor PO bericht van wel of niet ingeloot.

5.7 Tweede aanmeldingsperiode: vanaf 16 maart 2009

De leerlingen die in de aanmeldingsronde zijn uitgeloot of afgewezen, kunnen zich aanmelden op een school voor voortgezet onderwijs die nog plaats heeft. De plaatsing wordt bepaald op volgorde van binnenkomst.

5.8 Plaatsingsbesluit: voor 2 april 2009

Na behandeling van de aanmeldingen, sturen de VO-scholen bericht over plaatsing (toelating, uitloting of afwijzing) naar ouders van leerlingen die zich hebben aangemeld. Uiterlijk 2 april 2009 moeten de ouders/verzorgers en het PO uitsluitel hebben over het plaatsingsbesluit. Dit plaatsingsbesluit moet ook in BOVO-digitaal geregistreerd worden.

6 Overige afspraken

6.1 Overzicht beschikbare plaatsen

De leerlingen die in de eerste ronde zijn uitgeloot of afgewezen, moeten zich in de tweede aanmeldingsperiode opnieuw aanmelden op een v(s)o-school. Alle VO-scholen geven aan de BOVO door hoeveel plaatsen zij nog beschikbaar hebben voor leerlingen van de tweede aanmeldingsperiode. BOVO maakt hiervan een overzicht en geeft desgewenst aan PO-scholen door op welke VO-scholen nog plaatsen beschikbaar zijn.

6.2 Meldpunt niet-geplaatste leerlingen

De deelnemende schoolbesturen aan de BOVO-procedure hebben afgesproken dat zij gezamenlijk ervoor zorgen dat alle leerlingen van het primair onderwijs die overstappen naar een school voor voortgezet onderwijs, ook daadwerkelijk een plek conform hun basisschooladvies krijgen aangeboden. Afgesproken is dat het Samenwerkingsverband ZHW en de regionale BOVO-coördinator hierbij een coördinerende taak vervult voor de leerlingen van de BOVO-procedure. De BOVO-coördinator vormt hiervoor een meldpunt voor leerlingen die aan het eind van de BOVO-procedure nog niet geplaatst zijn.

Adresgegevens regionaal BOVO-coördinator:

Samenwerkingsverband Zuid Holland West (SWVZHW)
t.a.v. BOVO, drs. M.R. Kats
Binckhorstlaan 145
2516 BA Den Haag

De gegevens in deze uitgave zijn met grote zorgvuldigheid samengesteld. Voor mogelijke onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie kan BOVO Haaglanden geen aansprakelijkheid aanvaarden, evenmin kunnen aan deze gegevens geen rechten worden ontleend.